

Hart voor Brabant

Wij maken
samen
gezond
gewoon

Q&A webinar Spraak- en taalontwikkeling van het jonge kind

Hieronder vind je een overzicht van de (gebundelde) vragen die gesteld zijn tijdens het webinar Spraak- en taalontwikkeling van het jonge kind van 29-10-2024. Voor individuele of verdiepende vragen kun je terecht bij je [lokale consultatiebureau](#).

Inhoud

Vraag 1: Minimum spreeknorm met betrekking tot premature kindjes	2
Vraag 2: Tips voor niet Nederlandstalige ouders	2
Vraag 3: Stotteren	2
Vraag 4: Stoppen met de speen	3
Vraag 5: Tips bij dreumesen	3
Vraag 6: Achterstand in de taalontwikkeling	4
Tips voor boeken	5
Tips voor video's en podcasts	5

Vraag 1: Minimum spreeknorm met betrekking tot premature kindjes

Hoe kun je de minimum spreeknorm zien m.b.t. premature kindjes? Kijk je dan naar de gecorrigeerde leeftijd? En/of wordt er dan vaker een langzamere ontwikkeling gezien m.b.t. spraak?

Bij prematuur geboren kinderen is het belangrijk om naar de taalontwikkeling te kijken in relatie met hun gecorrigeerde leeftijd. De gecorrigeerde leeftijd houdt rekening met de vroeggeboorte en is dus belangrijk voor het beoordelen van de ontwikkeling. Het is mogelijk dat er een langzamere ontwikkeling van de spraak en taalontwikkeling gaat zijn. Dit kan zich uiten in een vertraagde fonologische ontwikkeling (de ontwikkeling van de klanken beperkte woordenschat en moeilijkheden in de zinsconstructie. Meer informatie hierover is te vinden in dit [artikel](#). Maar dit hoeft niet altijd zo te zijn. Goed om zijn/haar ontwikkeling goed in de gaten te houden en waar nodig ondersteuning te bieden.

Je zou hiervoor de hulp van een logopedist in kunnen schakelen.

Vraag 2: Tips voor niet Nederlandstalige ouders

Hebben jullie ook tips voor niet Nederlands talige ouders die hun kind willen helpen bij het leren van Nederlands?

Hier zijn enkele tips voor niet-Nederlands talige ouders om hun kinderen te helpen bij het leren van Nederlands:

- Kijk Nederlandse kinderprogramma's: Er zijn veel leuke en educatieve programma's op televisie of online (bijvoorbeeld 'het Zandkasteel'). Dit helpt bij het luisteren en begrijpen van de taal.
- Gebruik taalapps: Er zijn verschillende apps die speciaal zijn ontworpen om kinderen een nieuwe taal te leren. Deze zijn vaak interactief en speels.
- Speel taalspelletjes: Zoek naar bordspellen of online spelletjes die gericht zijn op het leren van Nederlands. Dit maakt leren leuker.

Wanneer je de Nederlandse taal niet (goed) beheerst, is het goed om als ouder zoveel mogelijk in de taal te spreken die je zelf het best spreekt. Hierdoor leert jouw kind de desbetreffende taal goed en zal hij/zij de Nederlandse taal in andere situaties leren (zoals bijvoorbeeld bij de kinderopvang, school, Nederlandstalige vriendjes).

Vraag 3: Stotteren

Kunnen jullie iets meer vertellen over stotteren in de spraakontwikkeling en hoe hier mee om te gaan?

Stotteren is een spraakstoornis die zich vaak ontwikkelt in de kindertijd, meestal tussen de 2 en 5 jaar. Het kan variëren van milde tot ernstige vormen en beïnvloedt de vloeiendheid van de spraak. Kinderen die stotteren kunnen herhalingen van geluiden, lettergrepen of woorden vertonen, en kunnen ook

blokkades ervaren waarbij ze moeite hebben om woorden uit te spreken. Stress, angst of druk om te presteren kunnen stotteren verergeren.

Niet vloeiendheden komen ook voor in de normale taalontwikkeling. Zodra u twijfels of vragen heeft is het belangrijk om professionele hulp (logopedist met speciale kennis over stotteren) in te schakelen. Deze kan specifieke technieken en oefeningen aanbieden om de spraakvloed te verbeteren en ouders advies geven over hoe om te gaan met het stotteren. Deze kan ook beoordelen of het stotteren nog passend is binnen de normale ontwikkeling.

Omgaan met stotteren

- Ondersteunende omgeving: Zorg voor een rustige en ondersteunende omgeving. Moedig het kind aan om te spreken zonder druk, en geef het voldoende tijd om zijn of haar zinnen af te maken.
- Communicatie technieken:
 - Actief luisteren: Laat zien dat je aandachtig luistert, ongeacht de spraakvloeiendheid.
 - Rustige communicatie: Spreek zelf langzaam en duidelijk, en moedig het kind aan om hetzelfde te doen.
- Educatie en bewustzijn: Leer meer over stotteren en bespreek dit met het kind. Dit kan helpen om eventuele gevoelens van schaamte of frustratie te verminderen.
- Geduld en begrip: Het is belangrijk om geduldig en begripvol te zijn. Stotteren kan een bron van stress zijn voor kinderen, en jouw ondersteuning kan hen helpen om zich zelfverzekerder te voelen.

Door een combinatie van begrip, ondersteuning en professionele begeleiding, kunnen kinderen vaak aanzienlijke vooruitgang boeken in hun spraakontwikkeling.

[Lees meer over stotteren.](#)

Vraag 4: Stoppen met de speen

Op welke leeftijd adviseren jullie de speen af te leren?

Langdurig gebruik kan de ontwikkeling van het gebit en de spraakontwikkeling in de weg staan. Het is dus belangrijk om op tijd af te bouwen.

Vanaf 6 maanden neemt de zuigbehoefte van een kindje af. Dit is daarom een goed moment om het speentje minder vaak aan te bieden. Of probeer je kind af te leiden wanneer hij de speen wil.

[Meer informatie over het stoppen met de speen.](#)

Vraag 5: Tips bij dreumesen

Hebben jullie nog meer leuke tips om de taal-spraakontwikkeling te stimuleren bij dreumesen van 1 jaar oud?

Hier zijn een aantal leuke tips om de taal- en spraakontwikkeling van dreumesen te stimuleren:

- Voorlezen: Kies kleurrijke boeken met grote plaatjes en lees regelmatig voor. Dit helpt de woordenschat en de luistervaardigheid te ontwikkelen.
- Rijmpjes en liedjes: Zing samen eenvoudige liedjes en zeg leuke rijmpjes. Herhaling is belangrijk en helpt bij de klankontwikkeling.
- Spelletjes met geluiden: Maak geluiden na van dieren of voorwerpen en vraag je dreumes om te raden welk geluid het is. Dit bevordert de associatie tussen woorden en geluiden.
- Praten over dagelijkse activiteiten: Beschrijf wat je doet terwijl je samen bezig bent. Bijvoorbeeld, "We gaan nu de blokken opruimen. Kijk, we zetten ze in de doos!"
- Bewegingsspelletjes: Gebruik gebaren en bewegingen bij het benoemen van woorden. Dit maakt het leuker en helpt bij het begrip.
- Open vragen stellen: Stel eenvoudige vragen die je dreumes aanmoedigen om te reageren, zoals "Wat zie je daar?" of "Wat wil je spelen?"
- Samen spelen: Speel met speelgoed dat uitnodigt tot praten, zoals poppen of voertuigen. Maak verhaaltjes en laat je dreumes meedoen.
- Repetitie: Herhaal vaak dezelfde woorden of zinnen. Dreumesen leren door herhaling en zullen de woorden sneller oppikken.
- Laten zien en benoemen: Wijst naar voorwerpen in de omgeving en benoem ze. Dit helpt bij het herkennen van woorden.
- Aandacht voor emoties: Praat over gevoelens en emoties, bijvoorbeeld door te vragen hoe je kind zich voelt bij bepaalde situaties.

Het belangrijkste is om het leuk en speels te houden! De bijgevoegde poster geeft een [overzicht van taaltips in het algemeen](#).

Vraag 6: Achterstand in de taalontwikkeling

Bij welke instanties kan het kind terecht als sprake is van een achterstand in de taalontwikkeling, en de logopedist is onvoldoende?

Als een kind een achterstand in de taalontwikkeling heeft en logopedie niet voldoende is, zijn er verschillende instanties waar ouders terecht kunnen.

- Er zijn specialistische logopediepraktijken, die gespecialiseerd zijn in specifieke taalontwikkelingsstoornissen en kunnen intensievere therapieën aanbieden.
- Er kan uitbreiding van ondersteuning op de peuterspeelzaal geboden worden (VVE), indien dit nog niet gedaan is.
- Er kan onderzoek aangevraagd worden bij een Audiologisch Centrum (AC). Hier wordt gekeken wat er precies aan de hand is en waar dit door zou kunnen komen. De onderzoeken die gedaan worden zijn onderzoek naar de taalontwikkeling, het gehoor en de niet-talige intelligentie van het kind.

Vanuit Waalwijk en omgeving wordt er vaak verwezen naar het Audiologisch Centrum van Libra (Tilburg) of Kentalis (Den Bosch). Vanuit hier kan gekeken worden welke behandeling het beste passend is. Een AC kan specialistische behandeling adviseren: bijvoorbeeld bij Kentalis, Auris, NSDSK, Adelante, Pento.

Een onderzoek bij een Audiologisch Centrum kan op verwijzing van een (huis)arts. Dit kan ook de jeugdarts van het consultatiebureau zijn. Het consultatiebureau kan hier onder andere in meedenken. Bij zorgen, is het altijd goed om dit te bespreken met de jeugdarts of jeugdverpleegkundige

Tips voor boeken

- 'Meertalige ontwikkeling', Mirjam Blumenthal
- [NIK-NAK - meertalige kinderboeken](#)
- Luisterboeken in meerdere talen: [Prentenboeken in alle talen](#)

Tips voor video's en podcasts

- [Meertalig opgroeien - ما تعنى النشأة مع لغتين؟ - عربي](#)
- [Een meertalige mengelmoes in je hoofd?](#)
- [Kletsheads De podcast over meertalige kinderen](#)